

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Башнянин Г. І. Методологічні проблеми розвитку економічної науки : як економічну теорію перетворили на надточну науку / Г. І. Башнянин // Економічна теорія. Науковий журнал. – 2012. – № 3. – С. 15–26.
2. Маслов А. О. Теорія інформаційної економіки в контексті постнекласичної науки / А. О. Маслов // Економічна теорія. Науковий журнал. – 2012. – № 4. – С. 29–37.
3. Гальчинський А. С. Начала нової парадигми політичної економії. Постановка проблеми / А. С. Гальчинський // Економічна теорія. Науковий журнал. – 2012. – № 2. – С. 5–16.
4. Лиско Л. Р. Економічна теорія сталого розвитку : світоглядні та методологічні чинники становлення / Л. Р. Лиско, Т. Ю. Туниця // Економічна теорія. Науковий журнал. – 2012. – № 4. – С. 19–28.
5. Долішній М. І. Регіональна політика на рубежі ХХ–ХХІ століть : нові пріоритети / М. І. Долішній. – К. : Наукова думка, 2006. – 512 с.

Ачкасова С.А.

*кандидат економічних наук,
викладач кафедри управління фінансовими послугами
Харківського національного економічного університету
імені Семена Кузнеця*

Ситник М.Ю.

*студент
Харківського національного економічного університету
імені Семена Кузнеця
м. Харків, Україна*

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФІНАНСОВОГО ЛІЗИНГУ

Для всебічного розвитку економічних процесів в Україні, активізації підприємницької діяльності, розвитку бізнесу доцільно впроваджувати нові методи фінансування економіки, здійснювати оновлення матеріально-технічної бази підприємств, що можливо за рахунок сприяння та щодо розширення з боку держави лізингових операцій. Це дозволить значно розширити джерела позичкових коштів. Саме фінансовий лізинг пропонує більш ефективний механізм фінансування вітчизняних підприємств, що в умовах сучасної економічної ситуації в державі може позитивно впливати на зростання обсягів внутрішнього виробництва та активізацію реалізації основних засобів.

Згідно з Законом України «Про фінансовий лізинг» у лізинговій операції беруть участь такі суб'єкти [4].

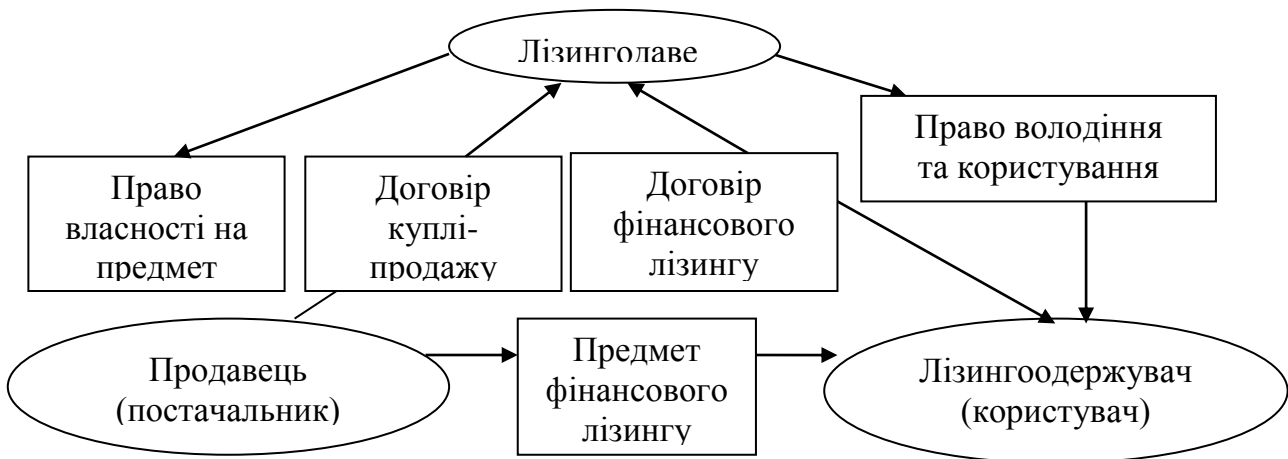
Лізингодавець – це юридична особа, яка передає право володіння та користування предметом лізингу лізингоодержувачу.

Лізингоодержувач – це фізична або юридична особа, яка отримує право володіння та користування предметом лізингу від лізингодавця.

Продавець (постачальник) – це фізична або юридична особа, в якій лізингодавець набуває матеріально благо, що в наступному буде передано як предмет лізингу лізингоодержувачу.

Інші юридичні або фізичні особи – є сторонами багатостороннього договору лізингу.

Реалізація лізингової угоди ускладнюється участю у ній інших юридичних і фізичних осіб, які є учасниками операції або здійснюють її обслуговування (фінансування, страхування, інформаційне обслуговування лізингової угоди тощо). Роль даних установ є другорядною. Головними суб'єктами лізингових відносин прийнято вважати лізингодавця, лізингоодержувача та постачальника (виробника) [3]. Отже, чинним Законом передбачено трьохсторонню та багатосторонню угоду лізингу (рис. 1) [4].

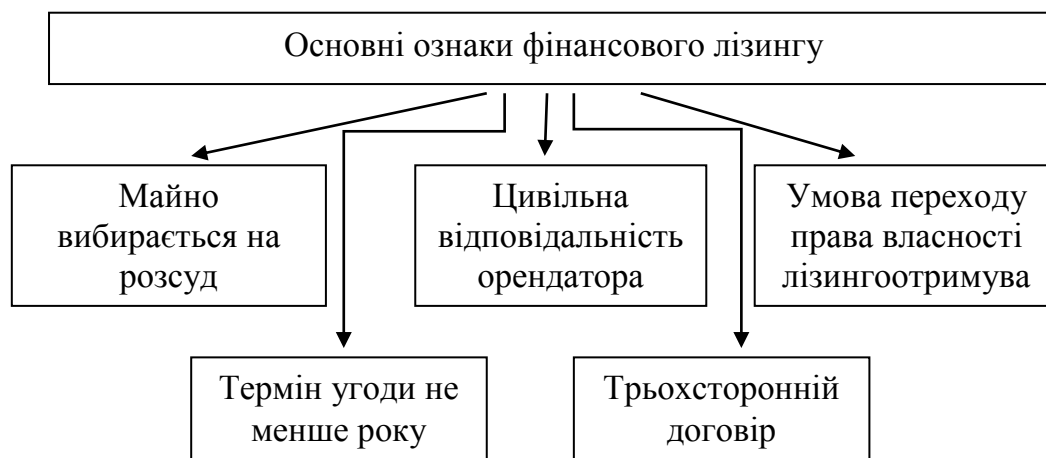
Рис. 1. Угода фінансового лізингу

Складено авторами на основі джерела [4]

Як видно з рис. 1, угода фінансового лізингу має включати такі етапи. Лізингодавцем – юридичною особою, передається право володіння та користування предметом лізингу до лізингоодержувача (користувача) майна, який отримує право володіння та користування предметом лізингу на основі договору лізингу, який підписується між лізингодавцем та лізингоодержувачем. Продавець (постачальник) – це фізична або юридична особа, яка підписує договір купівлі-продажу з лізингодавцем. Лізингодавець набуває право власності на предмет лізингу. Продавець (постачальник) майна поставляє предмет лізингу до лізингоодержувача (користувача) майна.

Перегляд податкової політики у розрізі надання податкових преференцій суб'єктам господарювання, які звертаються до послуг фінансового лізингу, здатний стати потужним поштовхом до швидкого розвитку цього ринку, а відтак і опосередковано вплинути на зростання реального сектору економіки [2].

Лізингові угоди мають певні особливості, що дає змогу виокремити численні види лізингу. При розгляді видів лізингу враховують насамперед ознаки їх класифікації. До таких ознак належать: ступінь окупності та термін використання предмета лізингу, обсяг обслуговування, склад учасників, джерела фінансування, форма лізингових платежів та ін. (рис 2).

Рис. 2. Основні ознаки фінансового лізингу

Складено авторами на основі джерела [1]

Як видно з рис. 2, фінансовий лізинг характеризується такими основними рисами:

- лізингодавець закупає майно для наступної передачі його в лізинг не на свій страх і ризик, а за вказівкою лізингоодержувача;
- ризик випадкової загибелі чи його пошкодження, всі види цивільної відповідальності, які можуть виникнути у зв'язку з використанням орендованих цінностей, несе орендатор;
- лізингова угода укладається на термін не менше одного року;
- крім лізингодавця і лізингоотримувача, в угоді бере участь третя сторона – продавець об'єкта угоди;
- неможливість завершення договору і переходу права власності до виплати лізингоотримувачем повної суми.

Наприклад, у США для того, щоб угода задовольняла умови фінансового лізингу, крім всього іншого, передбачається два нормативи: період лізингу не перевищує 80% терміну служби обладнання, у кінці терміну лізингу обладнання повинно мати оціночну вартість не менше 20% від його початкової вартості [1, с. 285]. Отже визначено, що в договорі не можна встановлювати термін фінансового лізингу, за протяжністю менший одного року.

Фінансовий лізинг є гарною альтернативою кредитуванню в банку й може стати особливо привабливим для бізнесу. Поступово на ринку в Україні основними гравцями стають саме європейські лізингові компанії.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Горбач Л. М. Ринок фінансових послуг : Навч. посібник / Л. М. Горбач, О. Б. Каун. – К. : Кондор, 2006. – 436 с.
2. Левченко В. П. Розвиток фінансового лізингу України в розрізі спільного Європейського ринку / В. П. Левченко // Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України. – 2012. – № 2. – С. 174–182.
3. Ляхова О. О. Суб'єкти ринку лізингових послуг в Україні / О. О. Ляхова // Фінанси України. – 2012. – № 11. – С. 64–67.
4. Про фінансовий лізинг : Закон України від 16.12.1997 р. № 723/97-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/-laws/show/723/97-вр>

Дубініна В.В.

аспірант кафедри менеджменту

Київського національного торговельно-економічного університету

м. Київ, Україна

СУЧАСНА МЕТОДОЛОГІЯ МОДЕЛЮВАННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ПІДПРИЄМСТВ РОЗДРІБНОЇ ТОРГІВЛІ

У сучасній теорії та практиці постає значна увага приділяється процесу та методам моделювання (опису) бізнес-процесів, як частині технології управління підприємством. Моделювання бізнес-процесів використовується для вирішення широкого спектру завдань і є важливою складовою частиною проектів по реорганізації бізнес-процесів. Так дослідженнями в області вивчення й моделювання бізнес-процесів за допомогою DFD-технології моделювання бізнес-процесів і методології ARIS займаються Є. Ойхман, Е. Попов, К. Самуйлов, Д. Марка. Вищезгадані автори у своїх роботах систематизують знання в області моделювання, управління, планування й оцінки бізнес-процесів, описують існуючі методи моделювання бізнес процесів.

Основними цілями моделювання бізнес-процесів є перетворення моделі «as is» (як є) у модель «as to be» (як повинно бути), зрозуміти, як діє (повинно діяти) підприємство для досягнення своїх цілей [1, с. 36].

Структурний та об'єктивно орієнтований підхід до моделювання є основою при виборі методів моделювання бізнес-процесів. Для вирішення задач моделювання існують загальноприйняті методології та стандарти, до числа найпоширеніших із них відносяться: метод функціонального моделювання SADT (IDEF0); методологія сімейства IDEF, метод ARIS; метод DFD, метод Ericsson-Penker.

Метод SADT (Structured Analysis and Design Technique) був розроблений Дугласом Россом в 1969 р. для моделювання штучних систем середньої складності та є класичним методом провесно-орієнтовного підходу до